

**Keski-Suomen hyvinvointialueen palveluiden myöntämisen perusteet vuodelle 2026:
perhehoidon myöntämisperusteet ja toimintaohje – lastensuojelun perhehoito 1.1.2026 alkaen**

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta 13.11.2025 § 49
1657/05.00.00/2025

Valmistelija palvelupäällikkö Piritta Huttunen p. 050 552 4883
palvelujohtaja Maria Aalto p. 0504135912

Selostus asiasta

Yleistä

Perhehoidon toimintaohjetta on laadittu työprosessissa Keski-Suomessa jo usean vuoden ajan yhteistyössä perhehoitajien kanssa. Perhehoidon palkkioista on säädetty laissa ja Keski-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi kokouksessa 17.12.2024 § 319 Keski-Suomen hyvinvointialueen lastensuojelun perhehoidon toimintaohjeen, tuki ja kustannusten korvaukset sekä niiden myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen. Perhehoitajille maksettavien hoitopalkkioiden, kulu- ja käynnistämiskorvausten tarkistus tehdään vuosittain lakisääteisten indeksikorotusten mukaisesti (Perhehoitolaki 263/2015 16§ ja 19§).

Perhehoitajilta tullutta palautetta toimintaohjeesta on kerätty, ja toimintaohjeen vuodelle 2026 valmisteilla olevaa päivitystä koskeva keskustelutilaisuus on järjestetty perhehoitajien kanssa 2.9.2025. Tämän jälkeen perhehoitajilla oli vielä mahdollisuus kommentoida päivitettävää toimintaohjetta sähköpostitse. Yhteisen valmistelutyön pohjalta on tarkastettu Keski-Suomen hyvinvointialueen lastensuojelun perhehoidon toimintaohjetta, jossa kuvataan sekä perhehoidon järjestäminen että palkkiot ja niiden myöntämisperusteet (toimintaohjeen liitteet 1 ja 2).

Lastensuojelun perhehoidon palkkioihin esitetään seuraavia tarkennuksia: kilometrikorvausten myöntämisen perusteita tarkennetaan siten, että 10 kilometrin omavastuuosuus on käytössä vain, mikäli kyseessä ei ole sosiaalityöntekijän määrittämä tarve, kuten lapsen ja biologisen vanhemman välisiin tapaamisiin kuljettaminen tai erityisiin harrastuksiin vieminen. Ohjeeseen lisätään tarkennus, että yksityisen sijoituksen hyväksymisestä ei synny jälkihuolto-oikeutta. Lapsen asumiseen liittyviä vaatimuksia tarkennetaan siltä osin, että kouluikäisillä lapsilla tulee olla ikkunallinen oma huone. Lisäksi ohjeeseen on tarkennettu toimeksiantosopimuksen allekirjoitusoikeus Koivikon johtavalle sosiaalityöntekijälle lyhytaikaisessa perhehoidossa. Lisäksi on tarkennettu, että sosiaalityöntekijä allekirjoittaa lapsen etuuksiin liittyvät hakemukset ja tarkennettu kuvausta siitä, missä tilanteessa lomakorvaus (711 €) on mahdollista maksaa.

Lastensuojelun perhehoidon tuki ja kustannusten korvaukset sekä niiden myöntämisen perusteet –liitteeseen esitetään tarkennuksia kilometrikorvausten omavastuuosuuteen siten, että 10 kilometrin omavastuuosuus on käytössä vain, mikäli kyseessä ei ole sosiaalityöntekijän määrittämä tarve (esim. erityisharrastukseen tai vanhemman tapaamisiin kuljettamiset). Liitteeseen on lisätty määrittely, että tietokoneen hankintaan voidaan myöntää 400 euroa. Lisäksi liitteeseen on tehty teknisiä muutoksia mm. sähköisestä allekirjoituksesta, käynnistämiskorvauksen harkinnanvaraisuudesta ja jälkihuollossa olevan nuoren vastuusta omasta taloudestaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö ilmoittaa perhehoidon palkkioita, kulukorvauksia ja käynnistämiskorvauksia koskevat indeksikorotukset vuosittain loppuvuodesta (marras-joulukuussa). Palkkiot ja kulukorvaukset on eritelty Perhehoidon toimintaohjeen liitteeseen numero 2. Lastensuojelun perhehoidon toimintaohjeen osalta esitetään, että toimintaohje hyväksytään liitteineen (liitteet 1 ja 2) siten, että liitteeseen numero 2 päivitetään vuoden 2026 indeksikorotukset sitten, kun ne tulevat STM:stä tiedoksi.

Yhteys strategiaan

Lastensuojelun perhehoidon vahvistaminen on hyvinvointialueen strateginen tavoite. Tavoitteena on nostaa perhehoidon osuus yli 60 prosenttiin huostassa olevien lasten osalta. Toimintaohjeeseen tehtävät tarkennukset tukevat strategiseen tavoitteeseen pääsyä vahvistamalla perhehoitajien toimintaedellytyksiä.

Lainsäädäntö

Lastensuojelun perhehoidolla tarkoitetaan lapsen hoidon, kasvatuksen ja muun huolenpidon järjestämistä tehtävään hyväksytyssä perheessä (Perhehoitolaki 263/2015 3 §). Lasten ja nuorten perhehoitajista käytetään nimitystä sijaisvanhemmat. Perhehoito on lastensuojelulaissa määriteltynä ensisijaiseksi sijaishuollon muodoksi laitossijoitukseen nähden.

Vaikutusten arviointi

Keski-Suomen hyvinvointialueella on 282 lasta pitkäaikaisessa perhehoidossa. Lisäksi lyhytaikaisessa perhehoidossa on ollut 44 lasta vuoden 2025 aikana. Huostaanotettuja lapsia Keski-Suomen hyvinvointialueella on yhteensä 537.

Esitetyillä muutoksilla ei ole talousvaikutuksia.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä	Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen Pihl Anu
Päätösehdotus	Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta päättää hyväksyä ehdotetut lastensuojelun perhehoidon toimintaohjeet ja myöntämisen perusteet vuodelle 2026. Mikäli valtuuston talousarviopäätöksellä on vaikutusta tehtyyn päätökseen, niin asia otetaan uudelleen käsittelyyn hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnassa joulukuussa ja tehdään uusi päätös.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.